

УДК 330.341

Паризький І.В.
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права,
кримінології, цивільного та господарського права
Національної академії управління

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ

У статті проаналізовано теоретичні та практичні основи державного управління фінансуванням інноваційно-технологічного розвитку національної економіки. Оцінено переваги і недоліки основних джерел фінансування інноваційної діяльності. Здійснено пошук альтернативних шляхів фінансування інноваційної діяльності з використанням міжнародного досвіду.

Ключові слова: державне управління, інноваційно-технологічний розвиток, фінансування, джерела фінансування, венчурні фонди.

Парижский И.В. ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ СОСТАВЛЯЮЩИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ ЭКОНОМИКИ

В статье проанализированы теоретические и практические основы государственного управления финансированием инновационно-технологического развития национальной экономики. Оценены преимущества и недостатки основных источников финансирования инновационной деятельности. Осуществлено поиск альтернативных путей финансирования инновационной деятельности с использованием международного опыта.

Ключевые слова: государственное управление, инновационно-технологическое развитие, финансирование, источники финансирования, венчурные фонды.

Paryzhsky I.V. FINANCIAL AND ECONOMIC ELEMENTS OF THE PUBLIC ADMINISTRATION OF INNOVATION AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMY

The theoretical and practical foundations of government financing of innovation and technological development of the national economy are analyzed in the article. The advantages and disadvantages of the main sources of financing of innovative activity are assessed. An alternative ways of financing innovation with international experience are searched.

Keywords: public administration, innovation and technological development, financing, sources of funding, venture capital funds.

Постановка проблеми. Незважаючи на достатній рівень вітчизняної науки, в Україні все ще спостерігається інноваційна криза, викликана скороченням виконавців науково-дослідних робіт та обсягами впровадження інновацій. Проте, слід зазначити, що основними перешкодами інноваційного розвитку є брак фінансової підтримки діяльності установ, які входять до інноваційно-технологічної системи України. Тому аналіз основ державного управління у сфері її фінансово-економічного забезпечення має особливу актуальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання фінансового забезпечення інноваційного розвитку національної економіки активно обговорюються у вітчизняних наукових колах. Зокрема, М. Гоменюк, В. Мединський, І. Ховрак, Л. Шаршуков приділяли увагу різним джерелам фінансування інноваційної діяльності та основним проблем, які виникають при цьому. І. Баранецький, О. Данілов, А. Олейников, Н. Притуляк та Б. Сас присвятили свої праці можливості венчурного фінансування інноваційного розвитку економіки України. Проте поза увагою залишилися роль держави у фінансуванні інноваційно-технологічного розвитку національної економіки.

Мета статті – аналіз теоретичних та практичних основ державного управління фінансуванням інноваційно-технологічного розвитку національної економіки, оцінка переваг і недоліків основних джерел фінансування інноваційної діяльності, пошук альтернативних шляхів фінансування інноваційної діяльності з використанням міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу. М. Гоменюк та інші науковці [1, с. 258] висловлює думку, що фінансування НДДКР повинно відбуватися за такими принципами: чітка цільова орієнтація; логічність, обґрунтованість; диверсифікація джерел фінансових

ресурсів; комплексність; адаптивність і гнучкість (можливість пристосовуватися при змін).

Основними завданнями фінансово-економічної підтримки науковців і дослідників є [1, с. 258-259]:

- створення необхідних передумов для швидкого створення наукових розробок та ефективного впровадження науково-технологічних новинок у ключові галузі національної економіки, що сприятиме її прискореній структурно-інноваційній перебудові;

- забезпечення і розвиток науково-технічного та інноваційного потенціалу регіону за визначеними державою пріоритетними напрямками;

- формування достатніх матеріальних умов для збереження й зміцнення кадрового потенціалу науки і техніки.

Загальносвітовою практикою є те, що держава із власного бюджету фінансує виконання основних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, необхідних для реалізацій інноваційної політики країни.

Відповідно, Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [2] передбачено, що одним із головних важелів державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності є бюджетне фінансування. Держава надає кошти на безповоротній основі, ставлячи за мету сприяння розвитку фундаментальних наукових досліджень і підвищення наукової кваліфікації вчених.

Закон України «Про інноваційну діяльність» [3] визначає основні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, насамперед встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку інноваційного розвитку економіки країни. При цьому законом передбачено кілька видів державного фінансування (кредитування) цього процесу шляхом:

– повного безвідсоткового кредитування пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів;

– часткового (до 50%) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету АР Крим та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту та інших суб'єктів інноваційної діяльності;

– повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

– надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

– майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України «Про страхування» (85/96-ВР).

Потрібно зауважити, що створення пільгових умов кредитування та страхування, як прописано у законі, підвищує технічний рівень виробничої бази діючих підприємств, стимулює упровадження прогресивних технологій і результатів прикладних досліджень і нововведень.

Пріоритетність наукової діяльності в соціально-економічному розвитку держави визначається тим, яку частку у валовому внутрішньому продукті країни займають витрати на виконання наукових і наукових робіт, а особливо, видатки із державного бюджету України (рис. 1).

За даними Державної служби статистики України [4] у 2014 році питома вага загального обсягу витрат у ВВП становила 0,66%. Причому понад третина цих витрат припадає на кошти державного бюджету – 0,26%. На жаль, з 2008 року загальний обсяг фінансування науково-технічних робіт відносно ВВП зменшився на 22%, у тому числі із держбюджету – на 37%, що свідчить про незацікавленість не лише держави, а й самих виконавців наукових досліджень у стратегічному інноваційному розвитку економіки.

Крім того, відповідно до законодавства [3] джерелами фінансової підтримки інноваційно-технологічної та наукової діяльності є:

- кошти Державного бюджету України;
- кошти місцевих бюджетів і кошти бюджету АР Крим;

– власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ;

– власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності;

– кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб;

– інші джерела, не заборонені законодавством України.

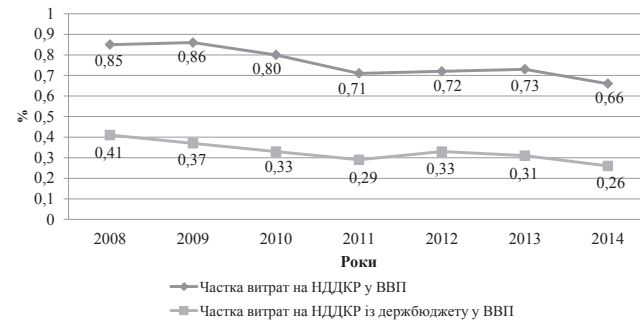

Рис. 1. Частка витрат на НДДКР у ВВП у 2008–2014 рр., %

Джерело: [5]

Тобто згідно із вітчизняною моделлю фінансування інноваційної, джерела: власні, позикові та залучені. Характеристика переваг і недоліків кожного із них подана на рис. 2.

Однак, комплексне залучення фінансових ресурсів для інноваційної діяльності із різних рівнів несутиме ризики, які виникатимуть у ході її ведення, надаючи гнучості та можливості простіше адаптуватися до економічних реалій та вимог ринку, що в результаті позначатиметься на результативності НДДКР.

Тому в табл. 1 розглянемо як розподілялися кошти на виконання наукової та дослідної роботи залежно від основних джерел фінансування у 2008–2014 рр.

Найбільша частка фінансування виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт припадала на бюджетні і власні кошти, а також кошти замовників та вкладів іноземних держав. У 2014 році їх частка складала відповідно 39,6%, 18,7%, і 20,9% і 19,8%, а в 2008 році ці показники дорівнювали 49,2%, 7%, 25,8% та 15,6%. Тобто таке співвідношення суттєво змінилося: витрати із бюджету скоротилися на 9,6% і навпаки витрати власних коштів установ та організацій, що виконують НДДКР, зросли на 11,7%, замовників – на 4,9% і 4,2%. Хоча у грошовому еквіваленті (фак-

Таблиця 1

Джерела фінансування витрат на виконання науково-дослідних робіт у 2008–2014 рр., млн. грн.

Джерела фінансування	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2014 р. до 2008 р., +/-
Бюджетні кошти	3949,70	3429,18	3750,97	3912,77	4774,62	4826,81	4088,39	138,69
у т.ч. державний бюджет	3909,78	3398,65	3704,34	3859,68	4709,10	4762,06	4021,54	111,76
Кошти фондів спеціального призначення	39,92	40,80	48,30	16,90	22,68	20,65	20,69	-19,23
Власні кошти	592,52	629,38	8720,34	8417,80	1121,25	1466,61	1927,81	1335,29
Кошти замовників:								
– підприємств, організацій України	2072,20	1870,82	1964,17	2285,89	2458,39	2306,57	2152,44	80,24
– іноземних держав	1254,90	1743,43	2315,86	2478,09	2044,96	2411,50	2043,01	788,11
Інші джерела	117,29	108,61	47,55	55,91	13,66	12,89	87,99	-29,3
Всього	8024,76	7822,21	8995,9	9591,35	1055,8	1116,1	10320,3	2295,54

Джерело: [5]

тичних цінах) витрати на науково-технічні роботи у 2014 р. навпаки перевищували показник базового року видатки із державного бюджету збільшилися на 138,69 млн. грн., коштів замовників – 80,24 та іноземних держав – 788,11 млн. грн. Значною мірою цей успіх став наслідком часткового звільнення від

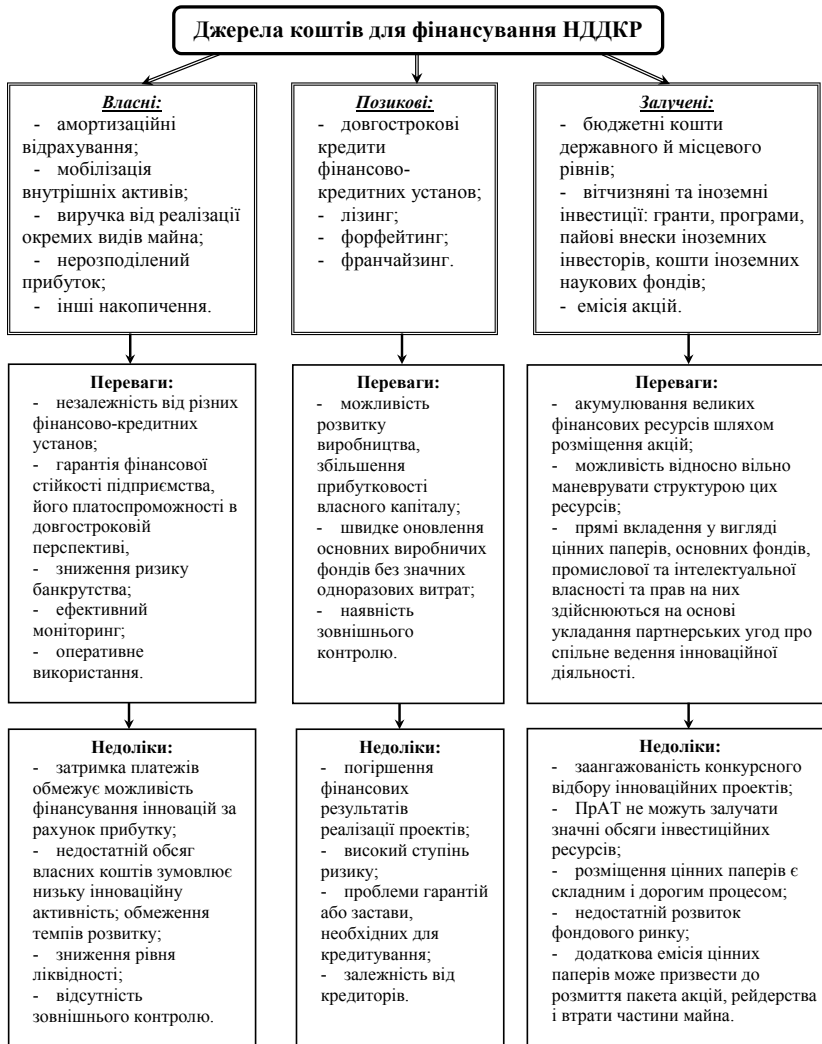
оподаткування за відповідними секторальними програмами інноваційного розвитку.

Аналіз динаміки фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт за видами економічної діяльності (табл. 2) у звітному році підтвердив, що пріоритетними сферами є: переробна промисловість (2793,5 млн. грн.), у тому числі машинобудування, охорона здоров'я (843,5), державне управління і оборона (617,9), мистецтво, спорт і відпочинок (339,9 млн. грн.).

Однак, порівняно з 2008 р. пріоритетність цих галузей змінилася, адже тоді найбільші фінансові ресурси на НДДКР припадали на переробну промисловість, державне управління й оборону, сільське господарство, а також транспорт і зв'язок. Таким чином, за звітний період створення наукових розробок мало яскраво виражену соціальну орієнтацію, а не стратегічно-економічну, що спрямована на розвиток основних галузей національної економіки, здатної сприяти її розвитку шляхом створення доданої вартості, нових робочих місць, виробничої інфраструктури тощо.

Втім, за 2008–2014 рр. найбільше скоротилися видатки на дослідження у сфері транспорту і зв'язку (96%), будівництві (77%), сільського господарства (68%), виробництва та розподілення електроенергії, газу і води (49%), переробної промисловості (17%) та освіти (16%), що ускладнює інноваційний прогрес цих сфер вітчизняної економіки.

Однак, для прискореного створення і впровадження новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції і послуг розвинутої країни, крім перелічених фінансових ресурсів, використовують венчурний капітал. Основний напрямок застосування венчурного капіталу – фінансування діяльності високоризикованих фірм, орієнтованих на інновації [7, с. 10].

Рис. 2. Характеристика джерел фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт

Джерело: побудовано на основі [6, с. 231]

Таблиця 2

Динаміка фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт за видами економічної діяльності, млн. грн.

Джерела фінансування	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2014 р. до 2008 р., +/-
Сільське господарство	474,34	457,69	525,97	547,89	264,40	233,58	151,73	-322,61
Добувна промисловість	213,43	241,42	257,84	244,79	332,39	274,12	281,70	68,27
Переробна промисловість	2995,19	3215,29	3772,58	3422,78	2496,85	2845,51	2793,53	-202,66
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	227,35	274,24	307,58	323,51	327,81	158,07	116,18	-111,17
Будівництво	300,76	230,00	246,46	296,74	55,85	74,34	70,45	-230,31
Транспорт і зв'язок	326,21	47,71	40,00	16,43	21,40	553,08	12,76	-313,55
Держуправління й оборона	550,15	535,64	748,95	684,57	1394,21	826,67	617,94	67,79
Освіта	36,60	48,61	59,33	79,18	58,65	128,50	30,72	-5,88
Охорона здоров'я	311,60	313,78	370,93	412,44	83,36	90,90	843,48	531,88
Мистецтво, спорт і відпочинок	31,68	37,20	35,48	39,51	36,47	27,12	339,85	308,17
Інші види діяльності	24,10	38,69	14,52	411,33	126,99	38,18	6,18	-17,92

Джерело: [5]

У цілому розвиток венчурного бізнесу сприяє інноваційному розвитку, оскільки:

- призводить до створення нових життєздатних підприємницьких одиниць, які змінюють традиційну структуру ведення наукових досліджень;
- підвищує зайнятість висококваліфікованих науковців, дослідників та інших спеціалістів;
- сприяє технічному переозброєнню традиційних галузей економіки;
- генерує принципово нові ідеї, на основі яких відбуваються науково-технічні прориви;
- спонукає великі корпорації до вдосконалення принципів управління та організаційних структур;
- вимагає створення спеціальної кредитно-фінансової системи у вигляді венчурного капіталу [8, с. 72].

Українська держава теж не переймала досвід створення венчурного підприємництва. Загалом розвиток венчурного бізнесу в Україні розпочався після створення Фонду «Україна» (1992 р.). На сьогодні цей Фонд здійснив інвестиції на загальну суму понад 10 млн. дол. США. У 1994 р. на українському ринку з'явився Western NIS Enterprise Fund з початковим капіталом у 150 млн. доларів (надав уряд США для введення досліджень у харчовій промисловості, сільському господарстві, виробництві будівельних матеріалів та фінансовому секторі України), а 1998 р. – Black Sea Fund [9, с. 47]. Крім того, в Україні діють фонд Sigma Blayzer (100 млн. дол.), фонд прямих інвестицій «Україна» (капітал 22,5 млн. дол., більша частина якого була внесена ЄБРР, МФК, Greditanstalt Investment Bank AG, Commercial Capital, Банком Бостона та приватними інвесторами) [10, с. 198].

Загалом всі діючі на території України зарубіжні фонди умовно можна класифікувати як активні діючі та як фонди, що заявили про свою зацікавленість в присутності на українському ринку, але ще не проявили ділової активності. Розподіл фондів на «активні» і «пасивні» ґрунтується на відомостях про обсяги здійснених в Україні інвестицій. Найбільшою активністю в нашій країні характеризуються фонди щойно сформовані і діючі за участю міжнародних фінансових організацій і держав-донорів. Майже всі українські венчурні фонди працюють із зарубіжними капіталами, а очолюють їх іноземні менеджери [9, с. 48].

Хоча світова економічна криза 2008 р. істотно вплинула на вітчизняний венчурний бізнес. У результаті різко знизилася прибутковість окремих проєктів, а деякі взагалі припинили. Так, у 2009 році свою діяльність в Україні продовжили лише трохи більше половини інвестиційних фондів [11, с. 226]. Нині, з огляду на нестабільну політичну та соціально-економічну ситуацію в Україні, криза довіри іноземних інвесторів все ще не подолана, що не сприяє створенню венчурних фондів, інститутів спільного інвестування (ІСІ) та компаній з управління активами (КУА) (табл. 3).

Дані підтверджують те, що в нашій країні продовжується згорання діяльності професійних учасників ІСІ. Разом з тим, у 2014 р. кількість венчурних компаній, які припинили свою діяльність, перевищила кількість новостворених. Станом на кінець звітного року в Україні функціонувало 336 КУА, тоді як у 2008 р. – 409, тобто їх число зменшилося на 18%.

Щодо пайових і корпоративних венчурних фондів, то їх стало більше: порівняно з 2008 р. їх кількість зросла, відповідно півтора і в понад 3,5 рази.

Варто зауважити, що український венчурний капітал пріоритетно інвестує у середньострокові і короткострокові інвестиційні проєкти. Дані, наве-

дені у рис. 2.16, демонструють, що в Україні галузева структура венчурних інвестицій нестабільна й деформована [13]. Останнім часом дедалі частіше венчурні структури фінансують у розвитку надання фінансових послуг, комп'ютери й комп'ютерну техніку, а також природничих наук.

Таблиця 3

Рік	Кількість КУА	Кількість ІСІ	Пайові венчурні фонди	Корпоративні венчурні фонди	Вартість активів венчурних фондів, млн. грн.
2008	409	888	536	45	58964
2009	380	985	590	50	76028
2010	339	1095	755	72	96975
2011	341	1125	772	95	116907
2012	353	1222	829	144	145912
2013	347	1250	861	151	168183
2014	336	1188	857	164	170038

Джерело: [12]

Таку структуру венчурних інвестицій О. Данілов [14, с. 96] пояснює бажанням інвесторів отримати швидкий дохід, що не суперечить філософії венчурного фінансування. Це означає, що кошти найчастіше вкладали не у інноваційні розробки із високою ризикованістю та тривалим терміном окупності капіталу, а в цінні папери з метою отримання швидких доходів у вигляді дивідендів та відсотків.

За інформацією Української асоціації інвестиційного бізнесу [12], структура інвестиційного портфеля венчурних інститутів спільного інвестування не характеризується прозорістю та високою ліквідністю. Лівову частку у портфелі ІСІ займають цінні папери підприємств галузей споживчих товарів (близько 6%) і фінансів (близько 5%), а решта ресурсів, на думку науковців, спрямовується на фінансування будівництва, нерухомості, АПК, харчової промисловості, торгівлі. Тож, якщо розглядати рівень інноваційності і технологічності тих сфер, куди вкладають кошти, то вони мова йде про інновації 3-4 технологічного укладів. Однак для досягнення інноваційного рівня розвитку національної економіки необхідно здійснювати фінансування інновацій не нижче 5-6 технологічних укладів. На жаль, в Україні такі інноваційні розробки фінансуються переважно за рахунок бюджету, але обсяги такого фінансування є незначними [14, с. 96].

Фінансове забезпечення розвитку інноваційної сфери повинно стати пріоритетним завданням інноваційної політики і має базуватися на стратегічних пріоритетах науково-інноваційного розвитку із чітко визначеними завданнями науково-технічної та дослідної діяльності, що сприятиме їх переходу від кількісного виконання до якісного і сприятиме прискореному інноваційному економічному розвитку держави.

Висновки з проведеного дослідження. На рівні держави і регіонів потрібно розробити та запровадити комплексну систему фінансової підтримки інноваційної діяльності, зокрема щодо об'єднання бюджетних і позабюджетних джерел, венчурного капіталу, кредитного ресурсу, коштів іноземних та вітчизняних інвесторів. Такі заходи стимулюватимуть веденню науково-інноваційної діяльності, створенню ефективного організаційно-економічного механізму сприяння та контролю інноваційної діяльності і розвитку інноваційної інфраструктури, збільшенню інвестицій у роботу наукових установ, технологічних парків

та інших науково-орієнтованих галузей, а також зваженому комплексному плануванні і реалізації програм перетворення вітчизняної економіки інноваційним шляхом.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Інтелектуальний капітал підприємств АПК в регіональній інноваційній системі: Монографія / Г. В. Жаворонкова, В. О. Жаворонков, Д. М. Соковніна, Л. Ю. Мельник, М. О. Гоменюк / За ред. д.е.н. Г.В.Жаворонкової. – Умань: Видавець «Сочинський», 2012. – 550 с.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» зі змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016. – № 3. – ст. 25.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 36. – ст. 266.
4. Постанова КМУ «Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості НДДКР» від 20.07.1996 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/830-96-p>.
5. Дані Державної служби статистики України / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Ховрак І.В. Фінансування інноваційного розвитку: реалії та перспективи / І.В. Ховрак // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – № 1. – С. 229–235.
7. Притуляк Н.М. Венчурне фінансування інноваційної діяльності (теоретичний аспект) / Н.М. Притуляк // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 8. – С. 9–13.
8. Медынский В.Г., Шаршукова Л.Г. Инновационное предпринимательство: учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 240 с.
9. Баранецкий І.О. Особливості та перспективи розвитку венчурного підприємництва в Україні / І.О. Баранецкий // Формування ринкових відносин в Україні. – 2004. – № 4. – С. 46–52.
10. Сас Б.Б. Розвиток системи венчурного фінансування в Україні / Б.Б. Сас, Г.І. Спак // Економічний аналіз. – 2014. – Т. 18(1). – С. 195–202.
11. Лаврук В.В. Венчурне інвестування інноваційної діяльності / В.В. Лаврук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – № 1. – 2012. – С. 224–234.
12. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. Аналітичний аналіз ринку ІСІ в Україні / Офіційний сайт УАІБ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html.
13. Олейников А. Венчурные фонды в Украине: внутрикorporативная оптимизация или высокотехнологический прорыв? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.inventure.com.ua/analytucs/formula>.
14. Данілов, О. Д. Венчурне фінансування інноваційної діяльності в Україні: проблеми та перспективи [Текст] / О. Д. Данілов, Т. В. Наєнко // Бізнес-Інформ. – 2014. – № 9. – С. 92–97.

УДК 330.341.1:338.431

Радіонова Я.В.

*аспірант кафедри фінансів і кредиту
Полтавської державної аграрної академії*

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

В статті проаналізовано рівень інноваційної активності підприємств України та Полтавської області. Охарактеризовано обсяг, динаміку структурних складових виконаних наукових та науково-технічних робіт інноваційної діяльності підприємств України та Полтавської області. Досліджено загальну суму витрат та динаміку зміни основних джерел фінансування інноваційної діяльності України та Полтавської області.

Ключові слова: інновації, діяльність, інноваційна активність, підприємство, витрати, Україна, Полтавська область.

Радіонова Я.В. ИССЛЕДОВАНИЯ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

В статье проанализирован уровень инновационной активности предприятий Украины и Полтавской области. Охарактеризовано объем, динамику структурных составляющих выполненных научных и научно-технических работ инновационной деятельности предприятий Украины и Полтавской области. Исследовано общую сумму расходов и динамику изменения основных источников финансирования инновационной деятельности Украины и Полтавской области.

Ключевые слова: инновации, деятельность, инновационная активность, предприятие, расходы, Украина, Полтавская область.

Radionova Y.V. INVESTIGATION OF THE CURRENT STATE OF INNOVATIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISES OF UKRAINE

The level of innovation activity of enterprises in Ukraine and the Poltava region is describes in this article. The volume, dynamics of the structural components of the scientific and scientific and technical works of innovative activity of enterprises of Ukraine and the Poltava region are analyzed. The total amount of expenses and the dynamics of changes in the main sources of financing for innovative activities in Ukraine and the Poltava region are investigated.

Keywords: innovation activity, innovation activity, enterprise, costs, Ukraine, Poltava region.

Постановка проблеми. На сучасному етапі євроінтеграційних трансформацій стан економічного розвитку будь-якої країни оцінюють за допомогою критеріїв, які безпосередньо відображають інноваційну активність підприємств.

Україна вважається державою з вагомим науковим потенціалом, що визнаний у світі існуючими науковими школами та розвиненою системою підготовки кадрів, але негативна тенденція до зниження власного наукового потенціалу та зростаюча залеж-

ність від зовнішніх чинників інноваційного розвитку зменшує вірогідність появи самостійних рішень, які мають значну інноваційну складову та ґрунтуються на науково-технічних розробках підприємства.

Тому для забезпечення наукової обґрунтованості застосування тих чи інших інструментів інноваційної політики необхідно дослідити стан інноваційної активності підприємств України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблеми сутності економічних трансфор-